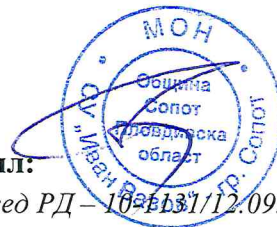

Средно училище "Иван Вазов" гр. Сопот, община Сопот

ул. "Ганчо Попниколов" № 34; ☎ 03134 7724; GSM 0885345166; e-mail info-1601303@edu.mon.bg; www.susopot.eu

Утвърдил:

със Заповед РД-102131/12.09.2025г.

Н.НЕДКОВ

За Директор на СУ "Иван Вазов", гр. Сопот

Съгласно Заповед №РД-01-488 от 05.09.2025
на РУО - Пловдив

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Програмата е създадена на основание чл. 263, аз. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета с решение на Педагогически съвет с Протокол № 15/11.09.2020 г.; актуализирана с решение на ПС в Протокол №14/ 12.09.2025 година

ВЪВЕДЕНИЕ

Училищната ПРОГРАМА за превенция на ранното напускане на училище е изработена в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” и на препоръките, направени във връзка с тях по отношение превенцията на социалното изключване и за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца на възможности за най-добър старт в живота.

Основава се на Програма за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система на РУО Пловдив, която кореспондира със Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система/ 2013-2020/. Настоящата Програма конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в следните направления:

1. Превенция на преждевременното напускане на училище в СУ “Иван Вазов“, град Сопот чрез:
 - анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система,
 - идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях,
 - планиране на политики и мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане;
2. Интервенция срещу преждевременното напускане на училище чрез:
 - 2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите.
 - 2.2. Кариерно ориентиране и консултиране

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

Средно училище “Иван Вазов“, гр. Сопот е училище с дългогодишна история и традиции в обучението. Училището разполага с много добра материално - техническа база, квалифицирани кадри, доказали своя професионализъм през годините, участвайки в различни европейски проекти и национални програми- „Еразъм+“, НП "ЗАЕДНО В ИЗКУСТВАТА И СПОРТА", НП „ БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС“, НП „ОПТИМИЗАЦИЯ НА ВЪТРЕШНАТА СТРУКТУРА НА ПЕРСОНАЛА“, НП „ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ“, НП БЪЛГАРИЯ – ОБРАЗОВАТЕЛНИ МАРШРУТИ - Модул 1 „Образователни маршрути за училищата в страната“ , ПРОЕКТ „ЧЕТЕНЕ ОТ САМОТО НАЧАЛО“- партньорство с ДГ „Слънчево Детство“ гр. Сопот, „

Основен проблем за отпадането на ученици се явява нередовното посещение на учебните занятия по различни причини, трудната адаптация в училищна среда, ниския стандарт на живот, слабата мотивация за учене, неграмотност на голяма част от родителите, слаб контрол от страна на родителите, преместване в друго населено място без получаване на документи, социални проблеми, ранни бракове и др.

От учебната 2011- 2012 в училището ни беше въведена система за превенция на отпадането, която включваше дейности и предприети мерки, отнасящи се до учениците до 16-годишна възраст, която действа и през следващите учебните, както следва:

- Определяне на учениците със затруднения в огромяването (за учениците 1-IV клас), а за останалите класове - с проблеми в усвояването на материала по отделните учебни предмети.
- Изготвяне на личен профил на тези ученици (по образец) - карти за индивидуална оценка на риска от отпадане
- Залагане на индивидуални тематични дейности и срокове за изпълнението им (в образца)
- Провеждане на индивидуални срещи с родителите на тези ученици, на която те да дадат писмено съгласие за предприемане на съответните мерки спрямо техните деца.
- Извършване на периодичен контрол от класния ръководител за състоянието на учениците и изготвяне на отчети в писмена форма(по образец).

Изработените индивидуални карти и мерките по тях се приемат и отчитат на ПС два пъти в годината - в края на първи срок и края на учебната година.

Такива карти с отчети са правени през учебните 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014, 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024

година, като в най-общи линии статистиката за отношението на изработени карти - % спрямо общ брой ученици - отпаднали ученици - % спрямо общ брой ученици - е следната:

Учебна година	Изработени карти за оценка на риска/план за обща подкрепа						Отпаднали за годината под16 год	% от общ бр. ученици
	Начален етап - I-IV клас		Прогимназиален етап до 14 год.		Гимназиален етап			
	Бр.уч.	%	Бр.уч.	%	Бр.уч.	%		
2011-2012	11	14	30	10	-	-	2	Под 1
2012-2013	9	6,6	18	6,1	-	-	2	Под 1
2013-2014	8	6,4	25	8,1	-	-	3	Под 1
2014-2015	3	2,9	16	5,8	4	4,5	3	0,6
2015-2016	0	0	18	6,6	6	7,9	4	0,8
Изработени планове за обща подкрепа								
2016-2017	0	0	14	4,9%	3	3,4%	6	1,19%
2017-2018	0	0	16	7,3%	5	5,8%	3	0,7%
2018-2019	20	15,4%	35	18,9%	36	44,7%	3	0,8%
2019-2020	14	11,6%	35	21,7%	80	35%	2	0,6%
2020-2021	91	20,9%	75%	41%	32	39,5%	4	1,16%
2021-2022	44	51%	82	46,6%	89	28,1%	6	1,8%
2022-2023	0	0	55	40%	86	51%	3	0,9 %
2023-2024			69	42%	29	43%	1	0,3 %
2024-2025	0	0	62	36%	46	60%		

Нправеният анализ във връзка с работата по проблема в продължение на предходните години ни дава представа за произхода и съдържанието на „ранното напускане на училище“ - за най-голямо съжаление отпадат от училище по-често ученици от гимназиален етап, отколкото от другите два. Най-често това са ученици от малцинствен произход и причината е ранно създаване на семейство; както и отпадат ученици, за които на практика се грижат роднини - възрастни хора, които не могат да оказват ефективен контрол при посещението на училище; не на последно място са и тези, които предпочитат да работят - по една или друга причина, отколкото да учат - пак с неграмотни в повечето случаи родители, които са загрижени най-вече на думи за обучението на децата си; както и такива навършили 16 год. възраст и предпочели да приключат с образованието си.

SWOT анализ:

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
- Квалифицирани учители - Интерактивни методи на обучение, използване на ИКТ - Разнообразни форми на - Възможности за изява - Много добра материална база - Работа по проекти - Безплатни закуски I-IV клас - Безплатни учебници I- XII клас	- Недостатъчно ефективна връзка училище-родители в определени случаи - Недостатъчно мотивирани учители за справяне с проблема - Отказ на голяма част от учениците с изработени карти за оценка риска да посещават целодневна форма на организация на учебния процес и оттам да получават помощ под формата на допълнителна консултация - Отказ на учениците да посещават консултации по планове за обща подкрепа
Извършване на дейности по превенция на отпадането	- Голям брой извинени и неизвинени отсъствия на учениците, който всяка година нараства и е предпоставка за отпадане - Недостатъчно използване на възможностите за санкции на родителите след намесата на общината и други заинтересовани страни
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
- за кандидатстване по различни проектни предложения, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности - форми за ангажиране на родителите - възможност за допълнителни консултации с ученици, включени в целодневна форма на организация на учебния процес - използване на възможности за спорт, разширяване разнообразието на ФУЧ и извънкласни дейности и включване на рисковия	- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите - Липсата на използване на правото на налагане на санкции за родителите, както и невъзможността за прилагането на тези санкции - Нисък жизнен стандарт на част от населението - Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище - Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“ - Миграционни процеси, честа смяна на

контингент в тях • използване на възможностите за съвместна работа на извънучилищните институции, след конкретизиране на компетенциите им	местопребиваването
--	--------------------

ЦЕЛЕВА ГРУПА, ОПРЕДЕЛЕНА ОТ СТРАТЕГИЯТА Е:

Ученици от I до XII клас, които са застрашени от отпадане по различни причини - за които съществува обективен риск от социално изключване и липсват форми за социална подкрепа.

За целите на Програмата се прилагат определенията, дадени в Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система. Като „преждевременно напуснали училище” се определят лицата между 18 и 24 години, завършили едва основно образование или по-ниска образователна степен и които вече не участват в никаква форма на образование или обучение. „Отпадане от училище ” е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

СЪЗДАВАНЕ НА ПОДКРЕПЯЩА СРЕДА ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ

- > Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност
- > Създаване на положителни нагласи към учебния процес